

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2549

Vragen van het lid **Hazekamp** (PvdD) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *mogelijke schending van de privacy door Mormonen*. (ingezonden 10 mei 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Zijlstra** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 16 mei 2012).

Vraag 1

Kent u het bericht «Mormonen in de streekarchieven op zoek naar dopelingen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Is het waar dat al gedurende langere tijd overheidsinstanties samenwerken met genoemde religieuze groepering bij de digitalisering van bestanden? Zo ja, sinds wanneer en op welke schaal? Zo nee, waaraan ontleent u die zekerheid?

Kunt u uiteenzetten hoe de samenwerking tussen overheidsinstanties en genoemd kerkgenootschap zich verhoudt tot de waarde vrije vervulling van de publieke taak en de bescherming van persoonsgegevens?

Antwoord 2 en 3

De publieke taak van de archiefbewaarplaatsen is vastgelegd in de Archiefwet 1995 (Aw). Op grond van artikel 17 van de Aw stelt de beheerder van de archiefbewaarplaats de archieven aan de verzoeker ter raadpleging of gebruik. Op grond van artikel 14 van de Aw heeft eenieder het recht om de openbare archiefbescheiden kosteloos te raadplegen en daarvan afbeeldingen, afschriften, uittreksels en bewerkingen te maken of op zijn kosten te doen maken.

De archiefbewaarplaatsen hebben voor bezoekers faciliteiten om de archiefbescheiden te kunnen raadplegen en te (laten) kopiëren. Deze faciliteiten kunnen gaan van een aparte tafel in de studiezaal voor het maken van (digitale) foto's tot het ter beschikking stellen van een ruimte voor (groeps)onderzoek of digitaliseren van grote aantallen archiefstukken.

¹ <http://www.trouw.nl/tr/nl/10844/Mormonen/article/detail/3252443/2012/05/09/Mormonen-in-de-streekarchieven-op-zoek-naar-dopelingen.dhtml>

Indien een bezoeker kopieën van een groot aantal archiefstukken wil maken, kan het praktisch zijn om aparte faciliteiten te organiseren, om andere bezoekers van de studiezaal zo min mogelijk te storen.

De samenwerking met de mormonen moet vanuit dat oogpunt worden gezien. Daarnaast leveren de mormonen een tegenprestatie in de vorm van een exemplaar van de gedigitaliseerde bestanden. Met die gedigitaliseerde bestanden kan een archiefdienst andere bezoekers van dienst zijn, bijvoorbeeld bij het maken van stambomen. Gebruikers van archieven leveren wel vaker een tegenprestatie in de vorm van gratis kopieën.

Sinds de jaren vijftig maken de mormonen kopieën in de vorm van microfilms en/of digitale afbeeldingen van openbare bestanden die in de archiefbewaarplaatsen berusten, zoals de kerkelijke doop, trouw en begraafboeken, militaire stamboeken en burgerlijke standregisters. Er is geen compleet overzicht van bij welke archiefbewaarplaatsen wanneer mormonen afschriften hebben gemaakt van deze bestanden en op welke schaal, noch van instellingen.

De bescherming van de persoonsgegevens strekt zich niet uit tot overleden personen (cf de Wbp). Archiefstukken met gegevens van (mogelijk) nog levende personen zijn beperkt openbaar. Bezoekers moeten in die gevallen aan bepaalde voorwaarden die vastliggen in de Wbp voldoen om de stukken te kunnen raadplegen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat digitalisering van overheidsarchieven niet in handen van belanghebbende derde partijen gelegd zou mogen worden? Zo ja, op welke termijn en wijze wilt u daaraan gevolg geven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Het digitaliseren van overgedragen overheidsarchieven gebeurt meestal door de archiefinstellingen zelf. De Aw biedt geen juridische grond om derden ervan te weerhouden digitale kopieën te maken van openbare archieven. Digitalisering van erfgoed, waaronder archieven, is een kostbare en tijdrovende zaak. Als derde partijen aanbieden daarbij te helpen kan het voor erfgoedinstellingen interessant zijn daarop in te gaan. Publiek-private samenwerking die leidt tot een betere ontsluiting van (overheids)informatie kan positief zijn. Derhalve deel ik niet de mening dat digitalisering per definitie niet door derden gedaan kan worden.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat burgers postuum betrokken raken bij religieuze handelingen van derden? Zo ja, welke maatregelen gaat u treffen om dat te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Daar heb ik geen mening over. Ik zal geen maatregelen nemen om dit te voorkomen vanwege de vrijheid van godsdienst. De religieuze handelingen leiden niet tot een aantasting van de persoonlijke levenssfeer. Wie meent in de persoonlijke levenssfeer te zijn aangetast, staat het vrij de betreffende religieuze groepering daarvoor aansprakelijk te stellen bij de civiele rechter.